

Λονδίνο, 7.4.1998
(τοπική ώρα 16,00)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ Κ. ΣΗΜΙΤΗ

Κυρίες και κύριοι, στη σημερινή συνάντηση των Πρωθυπουργών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (οι οποίοι ανήκουν σε Σοσιαλιστικά Κόμματα και τα οποία με τη σειρά τους ανήκουν στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα) κεντρικό σημείο συζήτησης ήταν η προοπτική της Ε.Ε. και πώς μπορούν τα Σοσιαλιστικά Κόμματα και σε ποια κατεύθυνση να επηρεάσουν την πολιτική αυτή.

Πρόκειται το Φθινόπωρο να γίνουν εκλογές στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας. Είναι πιθανό το Σοσιαλοδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας να κερδίσει αυτές τις εκλογές, να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση. Και τότε, όχι, μονάχα στην Ε.Ε. οι σοσιαλιστικές Κυβερνήσεις θα έχουν την πλειοψηφία, αλλά και οι κύριες χώρες (Γαλλία, Μ. Βρετανία, Γερμανία) θα έχουν μια σοσιαλιστική Κυβέρνηση.

Μπαίνει, λοιπόν, το απλό ερώτημα τί θα αλλάξει, σε ποιά κατεύθυνση θα πρέπει να πάμε, ώστε η πολιτική της Ε.Ε. να προσφέρει κυρίως αυτό που είναι το ζητούμενο, αυτή τη στιγμή: Περισσότερες θέσεις εργασίας.

Υπάρχει κοινή συμφωνία ότι η προσπάθεια για την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) πρέπει να συνεχισθεί, γιατί αυτή η προσπάθεια είναι εκείνη που εξασφαλίζει στους πολίτες ένα χαμηλό πληθωρισμό, περιορισμένα ελλείμματα, γι' αυτό και επενδύσεις και χαμηλά επιτόκια. Γι' αυτό μεγαλύτερη δυνατότητα οικονομικής δραστηριότητας. Η προσπάθεια αυτή για την ΟΝΕ, με απλά λόγια, εξασφαλίζει καλύτερες βιοτικές συνθήκες. Αυτή ήταν η ομόφωνη άποψη.

Το ερώτημα, όμως, που τίθεται είναι, εάν θα πρέπει, στο σχήμα που έχει διαμορφωθεί, να γίνουν κάποιες αλλαγές. Αν, για παράδειγμα, θα πρέπει να υπάρξει αυτό που είχε λεχθεί και παλαιότερα, δηλαδή μια οικονομική κυβέρνηση της Ευρώπης. Αν θα πρέπει να υπάρχει ένας πυρήνας, που θα καθορίζει και την οικονομική πολιτική ή θα πρέπει η οικονομική πολιτική να καθορίζεται από τα όργανα, όπως έχουν διαμορφωθεί σήμερα.

Ενα δεύτερο ερώτημα είναι τί άλλο πρέπει να γίνει, ώστε να αυξηθούν οι δυνατότητες απασχόλησης. Μήπως θα πρέπει, για παράδειγμα, να υπάρχει μια πολιτική, η οποία με όμοιους να εξασφαλίσει τα απαραίτητα κεφάλαια για μεγάλα έργα και άλλες δραστηριότητες; Και τέλος, μήπως θα έπρεπε, κοντά στα όσα καθορίζει το Σύμφωνο Σταθερότητας να υπάρχουν και ορισμένα άλλα σημεία, τα οποία θα πρέπει να προσέξουμε, π.χ. το θέμα της απασχόλησης; Από μια τέτοια συζήτηση, βεβαίως, δεν μπορούν να προκύψουν άμεσες απαντήσεις.

Και αυτό το οποίο εγώ τόνισα, μαζί με άλλους συναδέλφους, είναι ότι είναι καιρός πια να καθίσουμε στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα και τα κύρια ή τα κεντρικά σοσιαλιστικά

κόμματα (το Γαλλικό, το Εργατικό, το Γερμανικό) να κάνουν προτάσεις πολιτικής. Γιατί μέχρι τώρα αρκετά έχουμε συζητήσει, υπάρχει ένα κοινό πλαίσιο αντιμετώπισης προβλημάτων όπως αυτό της απασχόλησης. Ομως, πρέπει να εξειδικευθεί ιδίως αυτή η πολιτική, γιατί εάν το Φθινόπωρο έχουν τα σοσιαλιστικά κόμματα, πραγματικά, όχι μόνον την πλειοψηφία, αλλά και τη δυνατότητα αλλαγής πολιτικής, πρέπει να φανεί η αλλαγή αυτής της πολιτικής.

Η εντύπωση που απεκόμισα από τη συζήτηση είναι ότι δεν υπάρχει μια σαφής κατεύθυνση ως προς το επιδιωκόμενο ή ως προς τα σχήματα τα οποία θα χρησιμοποιηθούν. Υπάρχει διαφορά ανάμεσα στις χώρες εκείνες που στηρίζουν μια πολύ πιο αυστηρή δημοσιονομική πολιτική και σε χώρες (που ακολουθούν μια χαλαρότερη πολιτική). Είναι, λοιπόν, ένα θέμα ανοιχτό, αντικείμενο ακόμα συζήτησης. Ωστόσο, μπορώ να διαπιστώσω ότι είναι θετικό που άνοιξε αυτή η συζήτηση και είναι, επίσης, θετικό που υπάρχει η αίσθηση και η πίεση πως πρέπει να βρούμε κάτι, πρέπει να βρούμε τα μέσα για να βελτιωθεί ακόμα περισσότερο το σχήμα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) για τους πολίτες, τους φορολογούμενους, προκειμένου να επιτευχθούν καλύτερες συνθήκες ζωής.

Όπως προέκυψε από αυτά που είπα, ένα κεντρικό σημείο ήταν και το θέμα της Απασχόλησης.

Το θέμα της Απασχόλησης συζητήθηκε και κάτω από το κεφάλαιο της «απασχολησιμότητας» (αυτή είναι η μετάφραση του όρου «employability», όπως χρησιμοποιείται στα αγγλικά). Και ο όρος αυτός σημαίνει ότι θα πρέπει, κάτω από τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στην παγκόσμια αγορά, να υπάρχει συστηματική εκπαίδευση, για να μπορούν σε κάθε φάση της ζωής τους να προσαρμόζονται στις εξελίξεις και να βρίσκουν απασχόληση. Η εκπαίδευση παίζει σε όλες τις χώρες πια ένα σημαντικό ρόλο.

Εγώ τόνισα ότι θα πρέπει να δούμε δύο πλευρές:

- Η μία είναι (και το ξέρουμε από τον τόπο μας) ότι δεν αρκεί οποιαδήποτε εκπαίδευση. Έχουμε πάρα πολλούς στην Ελλάδα που έχουν τελειώσει το Πανεπιστήμιο και παρ' όλα αυτά δεν βρίσκουν δουλειά. Χρειάζεται ορισμένου τύπου εκπαίδευση. Χρειάζεται ιδίως επαγγελματική εκπαίδευση. Και χρειάζεται, ακόμα, και οι επιχειρήσεις να συμβάλουν. Δεν είναι μόνο θέμα των ιδίων των εργαζομένων ή δεν είναι μόνο θέμα της πολιτείας. Είναι και θέμα των επιχειρήσεων να φροντίσουν, να παράσχουν τις γνώσεις εκείνες, να υποβοηθήσουν στην πρόσβαση των γνώσεων εκείνων, που είναι απαραίτητες για να βρουν οι εργαζόμενοι απασχολήσεις στην αγορά εργασίας.
- Η άλλη εξ ίσου σημαντική πλευρά είναι ότι η Απασχόληση, επειδή είναι κάτι που εξασφαλίζει αξιοπρέπεια, πρέπει να έχει ορισμένα χαρακτηριστικά. Να έχει τα χαρακτηριστικά της σταθερότητας, να έχει τα χαρακτηριστικά που δίνουν στον εργαζόμενο κάποια βεβαιότητα για το μέλλον και να μην αισθάνεται ανασφάλεια. Δεν πρέπει μόνο να βλέπουμε την πλευρά της ανεύρεσης μιας δουλειάς, αλλά πρέπει να βλέπουμε και την πλευρά της εξασφάλισης, σε μόνιμη βάση, αυτής της δουλειάς για να μπορεί ο εργαζόμενος να αναπτύσσει τις δυνατότητες και τις ικανότητές του.

- Και ένα τρίτο σημείο είναι ότι όλα αυτά είναι μέσο για αύξηση και βελτίωση του εισοδήματος για καλύτερες συνθήκες ζωής. Επομένως, η πολιτική δεν μπορεί να επικεντρώνεται μόνο στην εκμάθηση του εργαζομένου, αλλά πρέπει παράλληλα να επικεντρώνεται και στη διεύρυνση των δυνατοτήτων, καθώς επίσης και στη συνεχή οικονομική εξέλιξη και ανάπτυξη, ώστε να εξασφαλισθούν καλύτερες συνθήκες ζωής (καλύτερες βιοτικές συνθήκες και υψηλότερο εισόδημα).

Όλα αυτά που σας ανέφερα προηγουμένως συνδέονται με ένα άλλο πρόβλημα που συζητήσαμε, εξ ίσου σημαντικό με τα προηγούμενα. Πρόκειται για το χαρακτήρα του Σοσιαλισμού, για την Αριστερά ή για τη Νέα Αριστερά και την Κεντροαριστερά. Το πώς δηλαδή θα πρέπει να προσαρμοσθούν τα σοσιαλιστικά κόμματα στις νέες εξελίξεις.

Σ' αυτό το σημείο πιστεύω ότι όλοι είμαστε σύμφωνοι πως οι συνθήκες σήμερα επιβάλλουν διαφορετικές προσεγγίσεις. Οτι αυτά τα οποία ίσχυσαν για πάρα πολλά χρόνια, σε σχέση με την οικονομική πολιτική (π.χ. η άποψη ότι η ενίσχυση της ζήτησης αρκεί), σε σχέση με τις ενισχύσεις που δίνει το κράτος (π.χ. η άποψη ότι πρέπει να υπάρχει καθολικότητα και να μην εξετάζονται οι επί μέρους ανάγκες) χρειάζονται επανεξέταση.

Είμαστε, επίσης, σύμφωνοι ότι, στις σημερινές πια κοινωνικές συνθήκες, τα μεσαία στρώματα παίζουν έναν αποφασιστικό ρόλο και επομένως χρειάζονται πολιτικές που να κερδίζουν αυτά τα μεσαία στρώματα. Τα σοσιαλιστικά κόμματα δεν είναι πια κόμματα που εκπροσωπούν μόνο την εργατική τάξη, όπως συνέβαινε κυρίως στις χώρες όπου το συνδικαλιστικό κίνημα ήταν αναπτυγμένο και ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού ήταν βιομηχανικοί εργάτες.

Δηλαδή, η έννοια της Νέας Αριστεράς είναι μία. Έννοια που εκπηγάει από την Αριστερά, είναι συνέχεια της Αριστεράς. Όπως και η έννοια της Κεντροαριστεράς είναι μια έννοια, η οποία ταυτίζεται με τις νέες εξελίξεις.

Στο πλαίσιο αυτό τέθηκε και το θέμα αν θα υπάρξουν συνεννοήσεις και με άλλα κόμματα, τα οποία δεν έχουν (ας το εκφράσω έτσι) καθαρά σοσιαλιστικό χαρακτήρα και δεν συμμετέχουν στη Σοσιαλιστική Διεθνή. Η άποψη ήταν ότι θα μπορούσαν να υπάρξουν συζητήσεις με αυτά τα κόμματα, θα μπορούσαν να υπάρξουν επαφές, αλλά πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι με μερικά από αυτά έχουμε βασικές διαφορές και ότι οι κοινωνίες, όπου βρίσκονται τα κόμματα αυτά (όπως το Δημοκρατικό Κόμμα των Ηνωμένων Πολιτειών) είναι πολύ διαφορετικές από τις Ευρωπαϊκές Κοινωνίες. Και εμείς, επειδή έχουμε μια παράδοση, μέσα σ' αυτή την παράδοση θα πρέπει να επιδιώξουμε την προσαρμογή των στόχων μας.

Τέλος, η συζήτηση αυτή έκλεισε με τη διαπίστωση, που θέλω και εγώ να τονίσω ιδιαίτερα (επειδή δημιουργείται η εντύπωση ότι το μόνο που μας απασχολεί είναι το θέμα της αναμόρφωσης του κράτους πρόνοιας ή της εφαρμογής της οικονομικής πολιτικής), ότι η προσπάθειά μας δεν περιορίζεται μόνο σ' αυτά τα δύο θέματα, δηλαδή στην αναμόρφωση του κράτους πρόνοιας και στην εφαρμογή της οικονομικής πολιτικής.

Η προσπάθειά μας αφορά τον άνθρωπο και τις δυνατότητές του. Η προσπάθειά μας αφορά μία άλλη λειτουργία της κοινωνίας. Υπάρχει ένας ολόκληρος κύκλος προβλημάτων που σχετίζεται με την ποιότητα ζωής -για να χρησιμοποιήσω αυτή την έκφραση- από την Υγεία, την Παιδεία, την Προστασία του Περιβάλλοντος, μέχρι και ειδικότερα θέματα, όπως είναι η Κατοικία, η Πολεοδομία κ.λ.π., όπου θα πρέπει να κινητοποιηθούν οι δυνάμεις μας, να κινητοποιηθούν τα σοσιαλιστικά κόμματα. Γιατί εκεί, ακριβώς, φαίνεται

κοντά στα άλλα και η διαφορά που έχουμε και η ανάγκη να βοηθήσουμε για καλύτερες συνθήκες ζωής.

Αποφασίστηκε να υπάρξει μια ομάδα δουλειάς υπό τον Ζακ Ντελόρ, η οποία θα εξετάσει τα θέματα της Οικονομικής Πολιτικής που θα πρέπει να ακολουθήσει η ΟΝΕ, η Ε.Ε. υπό το νέο καθεστώς.

Θα εξεταστεί, επίσης, η σύσταση μιας ομάδας εργασίας, στην οποία θα συμμετέχουν, όμως, εκπρόσωποι ολίγων χωρών, που εκφράζουν το Βορρά, το Νότο και έχουν και μια παράδοση στα θέματα του κράτους πρόνοιας, προκειμένου να εξετάσουν τον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπισθούν τα θέματα του κράτους πρόνοιας στη σύγχρονη εποχή.

Συνοψίζοντας αυτή τη συζήτηση, μπορώ να πω ότι έχοντας ζήσει αρκετές συνεδριάσεις αυτού του τύπου, μετά από έναν καιρό αναζήτησης και ασάφειας, αρχίζει να διαμορφώνεται μία κοινή συνείδηση και κοινή θέληση, να υπάρχει ένας πιο στενός σύνδεσμος, μια πιο στενή συνεργασία και να υπάρχει, επίσης, μια κοινή κοινωνική και οικονομική πολιτική. Διαμορφώνεται, επομένως, η συνείδηση, υπάρχει η θέληση, πλην όμως, ο δρόμος που πρέπει να διανύσουμε είναι ακόμα αρκετά μακρύς, για να γίνει αυτό πραγματικότητα.

Το συμπέρασμα, λοιπόν, είναι -και αυτή είναι και η προσωπική μου εκτίμηση- πως από τη σημερινή συνάντηση των Σοσιαλιστών Πρωθυπουργών της Ε.Ε. προκύπτει ένα ελπιδοφόρο μήνυμα.

Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

ΑΓΓ. ΣΤΑΓΚΟΣ (ΒΗΜΑ-ΟΙΚΟΝ. ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ): Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με δημοσιεύματα του βρετανικού Τύπου ο Διοικητής της Τράπεζας της Αγγλίας υποστήριξε ότι το θέμα της απασχόλησης πρέπει να αντιμετωπισθεί, πριν από την καθιέρωση του ΕΥΡΩ. Το ερώτημά μου είναι κατ' αρχήν, πόσο εσείς πιστεύετε ότι αυτή είναι μια σωστή θέση; Και το δεύτερο ερώτημα, συναφές προς το πρώτο, είναι: Προς ποια κατεύθυνση θα στρέφεται το πακέτο, το οποίο ετοιμάζει η Κυβέρνησή σας για την Απασχόληση και το οποίο -νομίζω- πρόκειται να απασχολήσει το Υπουργικό Συμβούλιο την Παρασκευή (10.4.98);

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το θέμα της Απασχόλησης συζητήθηκε στο έκτακτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λουξεμβούργου. Εκτοτε είναι κεντρικό θέμα στην Ε.Ε. και πρέπει να συνεχίσει, σύμφωνα άλλωστε με την απόφαση του Λουξεμβούργου, να είναι κεντρικό θέμα. Η απόφαση προβλέπει ότι περιοδικά θα γίνεται μια εξέταση, του πώς προχωρεί η Απασχόληση, πώς αντιμετωπίζεται η ανεργία. Δεν βλέπω γιατί αυτό το θέμα θα πρέπει να κλείσει πριν από το ΕΥΡΩ. Αλλωστε, κάτι τέτοιο δεν είναι ρεαλιστικό. Εξακολουθεί να υπάρχει μία αρκετά υψηλή ανεργία στις χώρες της Ε.Ε. και ως εκ τούτου η προσπάθεια για την αντιμετώπισή της θα πρέπει να είναι συνεχής και πολυετής.

Εκείνο το οποίο προσέφερε η σημερινή συζήτηση είναι κάτι που η Ελλάδα είχε υποστηρίξει και στο Λουξεμβούργο. Ότι, δηλαδή, δεν αρκούν μόνο τα κλασικά μέσα ή η βελτίωση των εκπαιδευτικών δυνατοτήτων είναι θετική, αλλά δεν αρκεί.

Πρέπει να υπάρξουν και πρόσθετες πολιτικές. Μια τέτοια πρόσθετη πολιτική θα ήταν η χρηματοδότηση μιας σειράς έργων σε όλη την Ευρώπη, ώστε να υπάρξει περισσότερη απασχόληση, να υπάρξουν περισσότερες νέες θέσεις εργασίας. Αυτή είναι μια πάγια θέση, που είχαμε υποστηρίξει και θα συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε.

Χαίρομαι γιατί στη σημερινή συζήτηση αυτή η θέση προωθήθηκε και από ορισμένες άλλες χώρες.

Όσον αφορά τη συζήτηση που θα γίνει την Παρασκευή (10.4.98) στο Υπουργικό Συμβούλιο, θα γίνει μια ανασκόπηση των προγραμμάτων που έχουμε καταρτίσει για την καταπολέμηση της ανεργίας. Θα δούμε πόσο προχωρούν και θα εξετάσουμε αν χρειάζονται κάποια συμπλήρωση.

Οφείλω, ωστόσο, να πω ότι αυτά τα προγράμματα, ως προς το εύρος τους, είναι αρκετά εντυπωσιακά για την Ελλάδα. Πρέπει, όμως, να αρχίσουν να εφαρμόζονται. Αλλωστε, πριν από λίγους μήνες ολοκληρώθηκαν και τώρα αρχίζουν να υλοποιούνται.

ΚΥΡ. ΤΣΟΥΠΡΑΣ (ΠΑΡΟΙΚΙΑΚΗ ΛΟΝΔΙΝΟΥ): *Κύριε Πρόεδρε, με τον κ. Μπλερ συζητήσατε το Κυπριακό;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν είχα συζήτηση με τον κ. Μπλερ για το Κυπριακό και τα Ελληνοτουρκικά. Η μόνη συζήτηση για τις εξελίξεις στο Κυπριακό ήταν με τον κ. Λυσσαρίδη, ο οποίος συμμετείχε στη σημερινή συνάντηση. Η άποψή μας είναι ότι η γραμμή που ακολουθούμε στο θέμα αυτό είναι σωστή και πρέπει να τη συνεχίσουμε.

Κ. ΤΣΟΥΠΡΑΣ: *Κύριε Πρόεδρε, τότε ένα ερώτημα γενικής φύσεως: Ποια είναι η γενική εντύπωσή σας για το ρόλο της Βρετανίας στο Κυπριακό;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η Βρετανία μέχρι σήμερα υπερασπίστηκε και προώθησε την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων της Κύπρου με την Ε.Ε. Και γενικά στηρίζει αυτή τη θέση. Τη στηρίζει, βεβαίως, προσπαθώντας να δημιουργήσει κάποιες ισορροπίες. Πιστεύω, όμως, ότι η γενική γραμμή της βοηθά την Κύπρο και την Ελλάδα.

Λ. ΤΣΙΡΙΓΩΤΑΚΗΣ: *Κύριε Πρόεδρε, αυτό τον τρίτο δρόμο, που και εσείς υποστηρίζετε και που αποτελεί θέση πλέον των σοσιαλιστών ηγετών ...*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η έκφραση «τρίτος δρόμος» είναι μια έκφραση, που εγώ δεν χρησιμοποιώ ποτέ, ούτε και μου αρέσει. Στον «τρίτο δρόμο» προστίθεται και «τέταρτος», «πέμπτος», κ.λ.π.! Εγώ λέω απλά, γιατί δεν είναι θέμα «τρίτου δρόμου», ποιος είναι ο πρώτος δρόμος; Υπάρχει πλέον «πρώτος δρόμος»; Δεν υπάρχει. Ο «πρώτος δρόμος» ήταν εκείνος που διαμορφώθηκε σε μια εποχή όπου οι οικονομίες δεν είχαν τη διασύνδεση που έχουν σήμερα, όπου υπήρχαν τα σύνορα, όπου μπορούσαν να υπάρχουν εθνικές οικονομικές πολιτικές. Ίσως ήταν και ουτοπία ο «πρώτος δρόμος», όπως αποδείχθηκε από τα πράγματα.

Ο «δεύτερος δρόμος» επίσης δεν μου είναι σαφής ποιος είναι. Ένα είναι γεγονός και αυτό δεν αμφισβητήθηκε από κανέναν. Αναφέρθηκε, απλώς, ως γεγονός ότι η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας δεν μπορεί να αλλάξει. Ότι προχωρεί και ότι πρέπει να ζήσουμε κάτω από τις νέες συνθήκες. Νέες συνθήκες που σημαίνουν, όπως αναφέρθηκε, χαμηλό κόστος εργασίας των χωρών της Νοτιοανατολικής Ασίας, η οποία αποτελεί έναν ανταγωνιστικό παράγοντα πολύ σημαντικό για την Ευρώπη. Αρα, πρέπει να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στην ποιότητα και την τεχνολογία.

Τονίστηκε επίσης από όλους ότι εκείνο που έχει σημασία για τις οικονομίες της Ευρώπης είναι η συνεργασία και ότι χωρίς αυτήν δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της νέας εποχής. Γι' αυτό χρειάζονται κοινές πολιτικές. Ολοι τόνισαν την ανάγκη κοινών πολιτικών.

Και εμείς, ως Ελλάδα, και θα έλεγα και το ΠΑΣΟΚ, έχουμε υπερασπισθεί αυτή την άποψη. Ότι δηλαδή κάθε χώρα έχει τις ιδιαιτερότητές της. Κάθε χώρα έχει κάποια χαρακτηριστικά, τα οποία τη διακρίνουν από άλλες και πρέπει να τα διατηρήσει. Να διατηρήσει την ιδιομορφία της, τη διαφορετικότητά της. Όμως πρέπει να υπάρχει επίσης συναίσθηση ότι δεν μπορεί να αντιμετωπίσει διάφορα γεγονότα ή εξελίξεις χωρίς συνεργασία.

Τις προάλλες, εδώ στο Λονδίνο, πραγματοποιήθηκε η Συνάντηση Κορυφής Ευρώπης-Ασίας και ένα κεντρικό θέμα -που επανήλθε σήμερα στη συζήτηση- ήταν και ο έλεγχος των κερδοσκοπικών κινήσεων Κεφαλαίου.

Τον έλεγχο των κερδοσκοπικών κινήσεων κεφαλαίου δεν μπορεί βέβαια, να τον κάνει η Ελλάδα μόνης της. Είναι θέμα αν μπορεί να γίνει ο έλεγχος αυτός και από τις χώρες της Ε.Ε. Χρειάζεται μια υπερεθνική συνεργασία. Με βάση, λοιπόν, αυτό το γεγονός, το ανατίρρητο και μη συζητούμενο από κανέναν, ότι χρειάζεται συνεργασία, γίνεται αυτή η συζήτηση. Δηλαδή πώς θα γίνει η συνεργασία.

Η ΟΝΕ είναι ένα βήμα. Και θέλω να τονίσω ότι δεν είναι ένα βήμα, γιατί θέλουμε κάποιο σχήμα. Είναι ένα βήμα, γιατί, μέσα από αυτήν, θα εξασφαλίζουμε -πιστεύουν όλοι- περισσότερες επενδύσεις, περισσότερες δυνατότητες απασχόλησης, χαμηλότερο κόστος παραγωγής, καλύτερες βιοτικές συνθήκες. Αλλά αυτό το μέσο χρειάζεται περισσότερο, ας μου επιτραπεί η έκφραση, «ραφινάρισμα» περισσότερη επεξεργασία, τελειοποίηση. Χρειάζεται να εξετασθεί σε όλες τις πτυχές του, προκειμένου να αποδώσει περισσότερο.

Η σημερινή συζήτηση αποτελεί την αφετηρία μιας ανταλλαγής απόψεων, η οποία θα συνεχισθεί -πιστεύω- για πολλά χρόνια. Και αυτό, γιατί η Ευρώπη δεν είναι έτοιμη σήμερα να δώσει την απάντηση: Οικονομική κυβέρνηση ή όχι και πώς θα είναι αυτή η οικονομική κυβέρνηση; Η αν ο ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας στην Ε.Ε. θα περιορίζεται μόνο στα νομισματικά ή τα συναλλαγματικά θέματα ή θα περιλαμβάνει και θέματα οικονομικής πολιτικής και απασχόλησης; Ορισμένοι το υποστήριξαν σήμερα. Ότι δηλαδή, δεν χρειάζεται κάτι διαφορετικό, απλώς η Κεντρική Τράπεζα πρέπει να έχει επιπρόσθετα στις σκέψεις της ή στους υπολογισμούς της -πέρα από τα Νομισματικά και τα Συναλλαγματικά- και τα θέματα Απασχόλησης και Ανάπτυξης. Είναι, όμως, η Κεντρική Τράπεζα το κατάλληλο μέσο γι' αυτό το πράγμα;

Εγώ, προσωπικά, πιστεύω ότι δεν είναι, στη μορφή που έχει, το κατάλληλο μέσο. Ότι χρειάζονται και άλλες διεργασίες, άλλα σώματα, άλλες λειτουργίες. Και δεν είμαι μόνος. Και άλλες χώρες υποστηρίζουν αυτή τη γνώμη.

Όπως, όμως, ανέφερα προηγουμένως, υπάρχει ακόμα ασάφεια για το σχήμα που πρέπει να διαμορφωθεί. Και αυτό το σχήμα δεν θα διαμορφωθεί από σήμερα-αύριο, θα υπάρξει μια συζήτηση για αρκετό καιρό ακόμα. Υπάρχει μια αναζήτηση. Αυτό είναι γεγονός. Ωστόσο από τη σημερινή συνάντηση των Σοσιαλιστών Πρωθυπουργών της Ε.Ε. προκύπτει πλέον η συνειδητοποίηση ότι κάτι πρέπει να γίνει. Και αυτό είναι ένα πολύ θετικό βήμα.

Γ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ (ΝΕΑ) : Κύριε Πρόεδρε, σ' αυτή την επιτροπή που θα δημιουργηθεί για τα κοινωνικά θέματα, θα μετάσχει και η Ελλάδα; Είπατε ότι ετοιμάζεται...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Όχι για τα κοινωνικά, για το θέμα του Κράτους Πρόνοιας.

Γ. ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ : Ακριβώς.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Η πρόταση είναι να συμμετάσχει μια χώρα από το Βορρά (η Σουηδία), μια χώρα από το Νότο (η Ισπανία) καθώς και η Γαλλία και η Μ.Βρετανία. Όπως βλέπετε, η Ελλάδα δεν συμπεριλαμβάνεται μαζί με την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της

Γερμανίας. Δηλαδή, στην ομάδα των μη συμμετεχουσών χωρών περιλαμβάνονται και άλλες. Αυτή είναι η πρόταση του Πορτογάλου Πρωθυπουργού, η οποία απλώς συζητήθηκε, υπάρχει ως σκέψη, αλλά δεν αποφασίστηκε.

Μ. ΤΣΙΚΡΙΚΑ (MEGA) : *Τα όσα συμβαίνουν στην Ελλάδα, με αφορμή τα της Ολυμπιακής... (στη συνέχεια δεν ακούγεται ευκρινώς)*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Στη σημερινή συζήτησή μας, υπήρχε συμφωνία από όλους ότι προϋπόθεση για την ανάπτυξη και την απασχόληση είναι η οικονομική σταθερότητα. Ότι οικονομική σταθερότητα σημαίνει πως δεν θα πρέπει να υπάρχουν ελλείμματα παρά σε πολύ περιορισμένο βαθμό. Ότι ο φορολογούμενος (κι αυτή είναι μια έκφραση που χρησιμοποιήσαν πολλοί) όταν πληρώνει, θα πρέπει να πληρώνει μόνο όταν γνωρίζει ότι δεν ξοδεύονται τα χρήματά του χωρίς απόδοση. Ότι γενικά μια δημοσιονομική πολιτική η οποία εξασφαλίζει τη μη ύπαρξη ελλειμμάτων είναι αναγκαία.

Εχουμε πει επανειλημμένα ότι για τις Ελληνικές Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς χρειάζεται επανεξέταση της λειτουργίας τους, για να μπορέσουμε να έχουμε ανάπτυξη. Ανάπτυξη θα έχουμε στον τόπο μας μόνον τότε όταν μπορέσουμε να έχουμε ένα αποτελεσματικό κράτος, αποτελεσματικές Δημόσιες Επιχειρήσεις, αποτελεσματικά συστήματα Ασφάλισης, Προστασίας κατά της ανεργίας κ.ο.κ.

Οι συνθήκες, πλέον, σήμερα, όπως ανέφερα προηγουμένως, είναι τέτοιες που επιβάλλουν να μπορούμε να έχουμε τη μεγαλύτερη απόδοση από όλους τους πόρους που επενδύουμε. Πρέπει να πετύχουμε αυτή τη μεγάλη απόδοση.

ΑΓΓ. ΣΤΑΓΚΟΣ : *Κύριε Πρόεδρε, όταν μιλήσατε για «απασχολησιμότητα» αναφερθήκατε στην εκπαίδευση λέγοντας ότι δεν αρκεί οποιαδήποτε εκπαίδευση, ότι τα Πανεπιστήμια βγάζουν δυναμικό που δεν βρίσκει δουλειά και ότι χρειάζεται επαγγελματική εκπαίδευση από επιχειρήσεις κλπ.*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Γενικά επαγγελματική εκπαίδευση, αλλά και οι επιχειρήσεις πρέπει να συμβάλουν, γιατί στην Ελλάδα υπάρχει η άποψη ότι η επαγγελματική εκπαίδευση είναι κάτι που αφορά μόνο το κράτος και ότι οι επιχειρήσεις δεν πρέπει να έχουν συμμετοχή. Λοιπόν οι επιχειρήσεις χρειάζονται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο (δεν είναι στιγμή να αναφερθώ στο θέμα με περισσότερες λεπτομέρειες), να συμβάλουν, να συμμετάσχουν σ' αυτό.

ΑΓΓ. ΣΤΑΓΚΟΣ : *Το ερώτημα είναι εάν αυτή η θέση συμβαδίζει με την πολιτική της Παιδείας που ακολουθεί η Κυβέρνηση αυτόν τον καιρό, μια προσπάθεια να ανοίξουν τα Πανεπιστήμια, να μπουν περισσότεροι μέσα, Ανοικτά Πανεπιστήμια και όλα αυτά τα οποία θα βγάζουν πολύ περισσότερους πτυχιούχους. Το ερώτημά μου, λοιπόν, είναι κατά πόσο αυτοί οι πτυχιούχοι θα μπορούν να βρουν και εργασία.*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κύριε Στάγκο, θέλω να σας αναφέρω ότι το θέμα της επαγγελματικής εκπαίδευσης μας έχει απασχολήσει με το Υπουργείο Παιδείας και τον κ.Αρσένη. Είναι ένα από τα θέματα που είχαν αναφερθεί πως θα εξετασθούν και θα υπάρξουν σχετικές προτάσεις. Δεν σημαίνει όμως ότι επειδή χρειάζεται επαγγελματική εκπαίδευση, δεν προχωρούμε και τα άλλα, δηλαδή περισσότερη γνώση σε περισσότερους. Αντίθετα, σημαίνει ότι κοντά στα άλλα χρειάζεται κυρίως αυτό.

Κ. ΤΣΟΥΠΡΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, προσκαλέσατε τον κ.Μπλερ και μεταξύ των θεμάτων που θα συζητήσετε, θα είναι περίπου και αυτό το φάσμα της τακτικής, που πρέπει τα σοσιαλιστικά κόμματα να ακολουθήσουν;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Όταν έλθει, θα δούμε τι θα μας πει. Ο κ.Μπλερ είπε ότι θα έρθει, αλλά θα προσδιορίσει αργότερα το χρόνο της επίσκεψής του.

Μ. ΤΣΙΚΡΙΚΑ : Είχατε συνάντηση με τον κ.Μπλερ σήμερα ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Σήμερα, όχι. Ο κ.Μπλερ πέρα από το Συμβούλιο ήταν απασχολημένος και με το θέμα της Ιρλανδίας.

Κυρίες και κύριοι, σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ : Κι εμείς σας ευχαριστούμε κ.Πρόεδρε. Καλό Ταξίδι!